

සංශෝධිත විෂය නිර්දේශය

ශාස්ත්‍රවේදී උපාධි පාඨමාලාව

CDCE 2021

බෞද්ධ දර්ශනය

ස්තරය	සමාසිකය	පාඨමාලා කේතය	පාඨමාලා ඒකකයේ නම	අනිවාර්ය/ වෛකල්පික	අධ්‍යයන සම්භාර
ස්තරය 01	I සහ II	BUPH 18214	ආදි බුදුසමයෙහි දාර්ශනික පසුබිම හා බෞද්ධ දර්ශනයේ මූලධර්ම	අනිවාර්ය	4
		BUPH 18224	බෞද්ධ චින්තාවේ සංවර්ධනය	අනිවාර්ය	4
ස්තරය 02	III සහ IV	BUPH 28214	බෞද්ධ මනෝ විග්‍රහය හා අභිධර්ම අධ්‍යයනය	අනිවාර්ය	4
		BUPH 28224	බෞද්ධ ආචාර ධර්ම හා බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය	අනිවාර්ය	4
ස්තරය 03	V සහ VI	BUPH 38214	පාරභෞතික ප්‍රස්තුත හා අන්තර් ආගමික අවබෝධය	අනිවාර්ය	4
		BUPH 38224	බෞද්ධ ඥාන මීමංසාව, තර්ක ශාස්ත්‍රය හා බටහිර දාර්ශනික චින්තා	අනිවාර්ය	4

පාඨමාලා කේතය	BUPH 18214
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	ආදි බුදුසමයෙහි දාර්ශනික පසුබිම හා බෞද්ධ දර්ශනයේ මූලධර්ම
ඉගෙනුම් ඵල	<p>මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා,</p> <p>සත්‍ය ගවේෂී නිදහස් චින්තකයන්ගේ බිහිවීම හා ඔවුන් මනුෂ්‍ය ප්‍රසාදයට ලක් වූ අයුරු හඳුනා ගනියි. නිදහස, මානව අයිතිය හා සමානාත්මතාව වැනි අදහස් සමාජයේ පැතිර ගිය අයුරු නිශ්චය කර ගනියි. ශ්‍රමණ ගුරුකුල හා බෞද්ධ ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය අතර වෙනස හඳුනා ගනියි. ලොව ඇති සියලු දේ හේතුඵල සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාත්මක වන බව හා එහෙයින් ම විපරිණාමයට පත් වන බව නිශ්චය කර ගනියි. වෙනස් වන යථාර්ථයක් කුළ මිනිස් ජීවිතය ඵලදායී ලෙස ප්‍රගතියට යොමු කර ගත හැකි අයුරු හඳුනා ගනියි. තමා සහ පරිසරය අතර සම්බන්ධය වඩාත් හිතකර ව පවත්වාගෙන යාමේ ක්‍රමෝපාය සැලසුම් කර ගනියි.</p>
පාඨමාලා අන්තර්ගතය	<p>ප්‍රාග් වෛදික යුගය :- ආගමික හා දාර්ශනික ප්‍රවණතා, විවිධ ඇදහිලි, ජගත් මාතෘ වන්දනය, යෝග වෘත්තිය. වෛදික යුගය :- බහුදේවවාදය, එහි සුවිශේෂ ලක්ෂණ, ඒකදේවවාදය, එමගින් ප්‍රකටවන ආගමික දාර්ශනික ප්‍රවණතා. බ්‍රාහ්මණ යුගය:- ආගම සංවිධානය වීම, යාගය. ආරණ්‍යක හා උපනිෂද් යුග :- තත්වන්තවේෂණය හා ඥාන මාර්ග, ආත්ම දෘෂ්ටිය, බ්‍රහ්මන් පිළිබඳ සංකල්පය භාරතීය දර්ශනයේ පරිණාමය:- ශාස්ත්‍ර හා අශාස්ත්‍ර දෘෂ්ටි, ඒවාට අනුගත වූ අනේකවිධ සාමයික දෘෂ්ටි. ශ්‍රමණ චින්තාව:- ආජීවක, ජටිල, පරිබ්‍රාජක, නිගණ්ඨ ආදී ශ්‍රමණ ගුරුකුල, ෂට් ශාස්ත්‍රා දර්ශන. අකිරියවාදය, නියතිවාදය, අමරාවික්ඛෙපවාදය හා ජෛන ඉගැන්වීම්. ආදි බුදුසමය, එහි ස්වභාවය අරමුණු හා සුවිශේෂතා, ආදි බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ප්‍රකට කෙරෙන මූලාශ්‍රය. සත්ත්වයා හා ලෝකය පිළිබඳ විශ්ලේෂණාත්මක අධ්‍යයනය, බන්ධායතන හා ධාතු විභාගය. ත්‍රිලක්ෂණය, එහි විශ්ව සාධාරණත්වය, අනාත්ම චින්තාව හා එහි සුවිශේෂත්වය. පටිච්චසමුප්පාදය හා ඉන් ප්‍රකටවන සංශ්ලේශණාත්මක අධ්‍යයනය, පටිච්චසමුප්පාදයෙහි මූලික අරමුණු හා අතිරේක අරමුණු, සමකාලීන සාමයික දෘෂ්ටි හා පටිච්චසමුප්පාදය. චතුරාර්ය සත්‍යය, ඉන් ප්‍රකට වන මිනිස් ජීවිතයේ යථාර්ථය හා මිනිසාගේ විමුක්තිය, දුක හා දුක්ඛ නිස්සරණය. ආදි බුදුසමයෙහි පැනෙන මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව, එහි විවිධ පර්යාය. කර්මය, කර්ම විපාක, පුනර්භවය හා සංසාරය, ඒ පිළිබඳ ආදි බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල පැනෙන සුවිශේෂ ලක්ෂණ. ආදි බුදුසමයෙහි මූලික ඉගැන්වීම් අතර ඇති අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාව. විමුක්තිය පිළිබඳ ආදි බෞද්ධ විග්‍රහය, සමකාලීන විමුක්ති සංකල්පවලට සාපෙක්ෂව බෞද්ධ විමුක්තියෙහි පැනෙන සුවිශේෂතා.</p>

<p>ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය</p>	<p>දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවැරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.</p>
<p>ඇගයීමේ ක්‍රමය</p>	<p>අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.</p>
<p>නිර්දේශිත කියවීම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● කලුපහන. ජිනදාස, (1963), <i>භාරතීය දර්ශන ඉතිහාසය</i>, රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ. ● මේධානන්ද හිමි, දේවාලේගම. (1997), <i>බෞද්ධ අධ්‍යයන ප්‍රවේශය</i>, කැලණිය. ● පඤ්ඤාලෝක හිමි, වැයිහේනේ, (1960), <i>වෛදික යුගයෙන් බෞද්ධ යුගයට</i>, ගුණසේන සහ සමාගම, කොළඹ. ● ගල්මංගොඩ, සුමනපාල, (1994), <i>ආදි බෞද්ධ දර්ශනයේ මූලධර්ම</i>. අභය ප්‍රකාශකයෝ, මහර. ● විජේබණ්ඩාර, චන්දිම, (1985), <i>ආදි බෞද්ධ චින්තනය - හැඳින්වීමක්</i>, ගොඩගේ සහ සමාගම, කොළඹ. ● කරුණාරත්න, ඩබ්, එස්, (1987), <i>බෞද්ධ දර්ශනය හා වරණය</i>, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, දෙහිවල. ● ඥානාරාම හිමි පාතේගම, (1996), <i>මුල් බුදුසමය හා විවරණ ගැටලු</i>, කොළඹ.

පාඨමාලා කේතය	BUPH 18224
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	බෞද්ධ චින්තාවේ සංවර්ධනය
ඉගෙනුම් ඵල	මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා, ආදී බෞද්ධ ඉගැන්වීම් විවිධ අර්ථකථන අනුව වර්ධනය වූ ආකාරය හඳුනා ගනියි. නිකායික මතවාද - බුදුදහමේ දාර්ශනික පරිණත බව පිළිබිඹු වන සාධකයක් වන අයුරු නිශ්චය කර ගනියි. ගුරුකුල මගින් කළ විමර්ශන, බුද්ධවචන නිසි ලෙස තේරුම් ගැනීමට අනුබලයක් වන අයුරු හඳුනා ගනියි. හේතුඵල ධර්මය විශ්වීය සිද්ධාන්තයක් ලෙස වර්ධනය වන අයුරු හඳුනා ගනියි. පැවැත්ම පිළිබඳ අදේවවාදී ලෝක දෘෂ්ටියක් ඉදිරිපත් වීමෙන් බුදුදහමේ දාර්ශනික අගය පුළුල් වී යන ආකාරය හඳුනා ගනියි.
පාඨමාලා අන්තර්ගතය	බුදුරදුන් ජීවමාන අවදියෙහි ධර්ම විනය අරභයා හික්කුන් අතර පැවති විවිධ මත, නිකාය හේදයට තුඩු දුන් විවිධ හේතු, පසුකාලීන ප්‍රචණතා - දෙවන ධර්ම සංගීතියට තුඩුදුන් ශාසනික පසුබිම. මහාසාංඝික නිකාය, එහි ප්‍රභවය හා මූලික ඉගැන්වීම්, ලෝකෝත්තරවාදය, ආදී සුත්‍රාන්ත ධර්මවල එන තොරතුරු සහ ලෝකෝත්තරවාදී බුද්ධ සංකල්පය. ථෙරීය සම්ප්‍රදායෙහි ප්‍රභවය, ස්වභාවය හා මූලික ඉගැන්වීම්, ථෙරවාදය හා ධර්ම සංකල්පය. පුද්ගලවාදය, එහි ප්‍රභවයට තුඩුදුන් විවිධ සාධක, පුද්ගලවාදීන් සුත්‍රාන්ත ධර්ම උපයෝගී කරගත් ආකාරය, ස්වමත සාධනයට ඔවුන් ඉදිරිපත් කළ කරුණු. සර්වාස්තිවාදය, එහි සුවිශේෂත්වය හා මූලික ඉගැන්වීම්, පුද්ගල නිෂේධන ප්‍රචණතාව හා සර්වාස්තිවාදී ධර්ම සංකල්පය. සෞත්‍රාන්තික සම්ප්‍රදාය, ක්ෂණමාත්‍රතාවාදය හා එහි සුවිශේෂත්වය, සෞත්‍රාන්තික ධර්ම සංකල්පය. නිකායාන්තර ඉගැන්වීම් අතර පැවැති සම විෂමතා. මහායාන බුදුසමයේ ප්‍රභවයට අදාළ ආගමික හා දාර්ශනික පසුබිම, බෝධිසත්‍ව පරමාදර්ශය, පාරමිතා, බෝධි චිත්තය, දශභූමි, මහායාන බුද්ධ සංකල්පය හා ත්‍රිකාය සංකල්පය. මාධ්‍යමික දර්ශනයේ ප්‍රභවය, එම ගුරුකුලයට අයත් ප්‍රධාන ඉගැන්වීම්. යෝගාවාර විඥානවාදයේ ප්‍රභවය හා එහි මූලික සිද්ධාන්ත, බාහිර ලෝකයේ පැවැත්ම පිළිබඳ මධ්‍යමක හා යෝගාවාර ඉගැන්වීම්, තාන්ත්‍රික බුදුසමය හා එහි මූලික සිද්ධාන්ත. මහායාන ආචාර්යවරු හා ප්‍රාමාණික ග්‍රන්ථ.
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.
ඇගයීමේ ක්‍රමය	අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.
නිර්දේශිත කියවීම්	<ul style="list-style-type: none"> Dutt, N., (1978), <i>Buddhist Sects in India</i>, Motilal Banarsidass, Delhi.Bapat.

	<ul style="list-style-type: none"> ● P.V., <i>Two Thousand Five Hundred Years of Buddhism</i>, Motilal Banarsidass, Delhi. ● පඤ්ඤාකිත්ති හිමි, හිරිපිටියේ, (1996), බලදේව උපාධ්‍යාය. <i>බෞද්ධ දර්ශනය</i>, කොළඹ. ● නානායක්කාර, සනත්, (2005), <i>මුල් බුදුසමයේ සිට වජ්‍රයානය දක්වා</i>, දෙහිවල. ● සාසනරතන හිමි, මොරටුවේ, (1976), <i>ලක්දිව මහායාන අදහස් ගුණසේන සහ සමාගම</i> ● රාහුල හිමි, අත්තුඩාවේ, (1970), <i>මහායානය</i>, නුගේගොඩ. ● මේධානන්ද හිමි, දේවාලේගම, (1976), <i>චතුර්විධ බෞද්ධ දර්ශන සම්ප්‍රදාය</i>, කොළඹ.
--	---

පාඨමාලා කේතය	BUPH 28214
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	බෞද්ධ මනෝ විග්‍රහය හා අභිධර්ම අධ්‍යයනය
ඉගෙනුම් ඵල	<p>මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා,</p> <p>බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාත්මක යෙදුම්වල අර්ථය සහ සන්දර්භීය භාවිතය නිර්වචනය කරයි. මනස සහ ශරීරයේ පරතන්ත්‍ර ස්වභාවය වෙන්කර හඳුනා ගනියි. චිත්ත, මනෝ, විඤ්ඤාණ යන්නෙහි අන්තර් සම්බන්ධතාව පැහැදිලි කරයි. මානසික අංශයෙහි උපයෝගීතාව හඳුනා ගනියි. බෞද්ධ භාවනාවේ විකිත්සාමය වැදගත්කම සාකච්ඡා කරයි. භානිකර ප්‍රතිපත්ති සහ පුරුදු අවම කිරීම සඳහා නැඹුරුවක් ප්‍රකට කරයි. පෞරුෂය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් විස්තර කරයි. මානසික ගැටළු විසඳීම සඳහා බෞද්ධ විකිත්සක ක්‍රම භාවිත කරයි. ආභිධම්මික සාහිත්‍යය හඳුනා ගනියි. මූලික ආභිධර්ම සංකල්ප පරීක්ෂා කරයි. ආභිධම්මික ඉගැන්වීම් වර්ධනය වීමට හේතු වූ කරුණු ගෙනහැර දක්වයි. පුද්ගලයාගේ සැකැස්ම සහ ඔහුගේ පැවැත්මේ විවිධ අංග විස්තර කරයි. විවිධ ආභිධම්මික ඉගැන්වීම්හි සමාන අසමානතා සංසන්දනය කරයි. ප්‍රභව ලෝකය පිළිබඳ නව න්‍යායන් වර්ධනය කිරීම සඳහා ආභිධම්මික ඉගැන්වීම්වල වැදගත්කම අගය කරයි.</p>
පාඨමාලා අන්තර්ගතය	<p>බෞද්ධ මනෝවිද්‍යාවේ පදනම, මානසික ස්වභාවයන් ගැන සඳහන් කරන බෞද්ධ යෙදුම් විශ්ලේෂණය: චිත්ත, මනෝ, විඤ්ඤාණ, විඤ්ඤාණ පිළිබඳ බෞද්ධ විශ්ලේෂණය. මනස සහ ශරීරය අතර අන්තර් සම්බන්ධය; සංජානනය, සංවේදනය සහ සංවේතනය පිළිබඳ බෞද්ධ විශ්ලේෂණය. බෞද්ධ භාවනාක්‍රම. බුදුසමයේ ඉගැන්වෙන පාරමනෝවිද්‍යාත්මක බලයන්, අභිඤ්ඤා, පරිඤ්ඤා, පඤ්ඤා, ධ්‍යාන සහ සමාපත්ති පිළිබඳ බෞද්ධ නිර්වචන. පෞරුෂය පිළිබඳ බෞද්ධ නිර්වචන, මනස හා කය පිළිබඳ විශ්ලේෂණය, බෞද්ධ පෞරුෂය වර්ගීකරණය, බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල දක්නට ලැබෙන මනෝවිශ්ලේෂණයට ලැබී ඇති ස්ථානය.</p> <p>අභිධර්මයේ ආරම්භයට බලපෑ පාලි ත්‍රිපිටකාගත ඉගැන්වීම් සහ බෞද්ධ ගුරුකුලවල දාර්ශනික සංකල්ප. ථෙරවාද අභිධර්මයේ චිත්ත, චේතසික සහ රූප විශ්ලේෂණයේ දාර්ශනික හා මනෝවිද්‍යාත්මක වැදගත්කම. ථෙරවාද සහ සර්වාස්තිවාද, අභිධර්ම-පිටක සාහිත්‍යය. අභිධර්මය, පඤ්ඤාත්ති, පරමත්ත සහ ද්විසත්‍ය විභාගය. විශ්ලේෂණ හා සංශ්ලේෂණ ක්‍රම. සර්වාස්තිවාද අභිධර්මයේ ප්‍රධාන ඉගැන්වීම් සහ ධර්මවාදය; ඤාණවාදය සහ පරමාණුවාදය පිළිබඳ ආභිධර්මික න්‍යායන්. සර්වාස්තිවාද සහ ථෙරවාද ආභිධර්මික ඉගැන්වීම් අතර සමවිසමතා</p>

<p>ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය</p>	<p>දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවැරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.</p>
<p>ඇගයීමේ ක්‍රමය</p>	<p>අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.</p>
<p>නිර්දේශිත කියවීම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● De Silva, Padmasiri., (1979), <i>An Introduction to Buddhist Psychology</i>, Macmillan, London. ● Rhys, Davids, Mrs., (1924), <i>Buddhist Psychology</i>, Luzac, London. ● Karunadas, Y. (2010). <i>The Theravāda Abhidhamma; Its Inquiry into the Nature of Conditioned Reality</i>, Centre of Buddhist Studies, The University of Hong Kong. ● හෙට්ටිආරච්චි, ධර්මසේන, (2006), <i>බෞද්ධ මනෝවිද්‍යා ප්‍රවේශය</i>, සරසවි ප්‍රකාශන, දිවුලපිය. ● පඤ්ඤාරතන හිමි, මහමිතව, හා ඉලංගකෝන්, සමන්ත, (2010), <i>බෞද්ධ මනෝවිද්‍යා ලිපි</i>, සමාධි ප්‍රකාශන, මිරිස්වත්ත. ● තිලකරත්න, අසංග, (1995), <i>අභිධර්ම අධ්‍යයන</i>, කරුණාරත්න සහ පුත්‍රයෝ, කොළඹ. ● ආනන්ද හිමි, කෝන්ගස්තැන්නේ, (1996), <i>අභිධර්මය වෙනම පිටකයක් ද, රත්නපුර</i>.

පාඨමාලා කේතය	BUPH 28224
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	බෞද්ධ ආචාර ධර්ම හා බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය
ඉගෙනුම් ඵල	<p>මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා,</p> <p>ආචාර ධර්ම සහ සදාචාරය අතර වෙනස හඳුනා ගනියි. බෞද්ධ ආචාර ධර්මවල විෂය පථය සහ ආවසානික ඉලක්කය පරීක්ෂා කරයි. ආචාරාත්මක සහ සදාචාරාත්මක ඉගැන්වීම් හරහා ආකල්ප වෙනස් කළ හැකි ආකාරය විස්තර කරයි. මානව ගුණාංග වර්ධනය කරයි. මනුෂ්‍යත්වයට ගරුකිරීමට සහ පරිසරයට ආදරය කිරීමට පෙළඹෙයි. ආචාර ධර්ම පිළිබඳ බෞද්ධ නිර්ණායකවල වැදගත්කම වෙන්කර හඳුනා ගනියි. නිදහස සහ සමාජ සුබසිද්ධිය පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් පරීක්ෂා කරයි. මානව හිතවාදී සමාජයක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ක්‍රියාත්මක කරයි. බෞද්ධ සමාජ දර්ශනයේ විෂයක්ෂේත්‍රය හඳුනා ගනියි. බෞද්ධ සමාජ දර්ශනයේ අන්තර්ගත බෞද්ධ න්‍යාය පැහැදිලි කරයි. සමාජ ගැටලුවලට හේතු සාධක පෙන්වා දෙයි. සමාජය කෙරෙහි යහපත් ආකල්ප වර්ධනය කරයි. ආගමික සහජීවනයේ සහ යුක්තියේ වැදගත්කම වෙන්කර හඳුනා ගනියි. බෞද්ධ දෘෂ්ටිකෝණයෙන් විවිධ සමාජ ගැටලු විශ්ලේෂණය කර විසඳයි. සමාජ දාර්ශනිකයෙකු ලෙස බුදුරදුන්ගේ කාර්යභාරය අගය කරයි. වෙනස්වන සමාජ, සංස්කෘතික සහ ආගමික පරිසරය සමඟ ඵලදායී ලෙස සම්බන්ධ වීම සඳහා නමාශීලී බව, අනුවර්තනය වීමේ හැකියාව සහ ස්වාධීනත්වය ප්‍රදර්ශනය කරයි.</p>
පාඨමාලා අන්තර්ගතය	<p>ආචාර ධර්ම පිළිබඳ නිර්වචන, ආචාර ධර්මවලට අදාළ අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රය, බෞද්ධ ආචාර ධර්මවල ස්වභාවය, විෂය පථය සහ අරමුණු, අනෙකුත් සමකාලීන ආගමික සම්ප්‍රදායන් කෙරෙහි බෞද්ධ ආකල්පය. නීතිය සහ ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක වශයෙන් කුසලය සහ අකුසලය, හොඳ සහ නරක යන නිර්ණායක, හරි සහ වැරදි; පුඤ්ඤ (පින්) සහ කුසලය අතර වෙනස, සදාචාර හේතුකරණය, ආත්මාර්ථකාමීත්වය සහ පරාර්ථකාමීත්වය, යුතුකම සහ බැඳීම, නිදහස සහ වගකීම, ආචාර ධර්ම සහ සමාජ සුබසිද්ධිය, ආචාර ධර්ම සහ නිවන, ගිහි සහ පැවිදි සංස්ථා සඳහා නියම කර ඇති ආචාර ධර්මවල ලක්ෂණ වෙන්කර හඳුනා ගැනීම.</p> <p>සමාජ දර්ශන විෂයකෂේත්‍රය, සමාජ විද්‍යාව හා සමාජ දර්ශනය අතර සමානකම් සහ විශේෂ ලක්ෂණ, බුද්ධ කාලයේ භාරතීය සමාජ පසුබිම, සමකාලීන සමාජයේ සමාජ දාර්ශනිකයෙකු ලෙස බුදුරදුන්ගේ භූමිකාව, බෞද්ධ සමාජ දර්ශනයේ පදනම, සමාජ අයුක්තිය සහ මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ ඒකත්වය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, සමාජයේ ප්‍රගතිය සහ පිරිහීම, දේශපාලනය, නීතිය, අපරාධ සහ දඬුවම් සම්බන්ධයෙන් බෞද්ධ</p>

	<p>ආකල්පය, වර්තමාන සමාජ ගැටලු විසඳීමේදී බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල අදාළත්වය, හික්කු සමාජය හා ගිහි සමාජය අතර සම්බන්ධය.</p>
<p>ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය</p>	<p>දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවැරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.</p>
<p>ඇගයීමේ ක්‍රමය</p>	<p>අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.</p>
<p>නිර්දේශිත කියවීම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Jayatilleka, K.N., (1972), Ethics in Buddhist Perspective, Buddhist Publication Society, Kandy. ● Saddhatissa Thero, H., (1970), Buddhist Ethics, Allen & Unwin, London. ● මලලසේකර, ජී. පී., හා ජයතිලක, කේ. එන්., (1960), බුදුසමය හා ජාති ප්‍රශ්නය, රාජ්‍ය භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ. ● ප්‍රේමසිරි, පී. ඩී., (1997), බෞද්ධ ආචාරධර්ම, බුද්ධ ශාසන අමාත්‍යාංශය, කොළඹ. ● නිවන්මග, (2009), බෞද්ධ ආචාරධර්ම, රජයේ මුද්‍රණාලය බෞද්ධ සංගමය, කොළඹ. ● විජේබණ්ඩාර, වන්දිම, (2000), බෞද්ධ සමාජ දර්ශනය, බෞද්ධ ධර්මාචාර්ය විභාගය, බුද්ධ ශාසන අමාත්‍යාංශය, කොළරත්නපාල, නන්දසේන, (1999), බුදුදහම සමාජ විද්‍යාව හා ජන ජීවිතය, ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ, වරකාපොල.

පාඨමාලා කේතය	BUPH 38214
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	පාරභෞතික ප්‍රස්තුත හා අන්තර් ආගමික අවබෝධය
ඉගෙනුම් ඵල	<p>මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා, පාරභෞතික ප්‍රස්තුත පිළිබඳ පාරිභාෂික වචන අර්ථකතනය කරයි. පාරභෞතික ගැටළුවල ස්වභාවය පරීක්ෂා කරයි. පාරභෞතික සංකල්පවල සීමාවන් සමීක්ෂණය කරයි. විවිධ දෘෂ්ටිකෝණවලින් යථාර්ථය තේරුම් ගෙන එම වෙනස් කම් පරීක්ෂා කරයි. පුද්ගලයන් විවිධ ආකාරවලින් ගැටළු නිර්වචනය කිරීම හඳුනාගනී. පාරභෞතික ප්‍රස්තුතවල තාර්කික පදනම පෙන්වා දෙයි. පාරභෞතික සංකල්ප ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සලකා බැලීම සඳහා තාර්කික පදනමක් සොයා ගනී. පාරභෞතික විද්‍යාවේ තර්කික පදනම හඳුනා ගනී, ප්‍රකාශ කරයි, විශ්ලේෂණය කරයි. පාරභෞතික විද්‍යාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල වැදගත්කම පරීක්ෂා කරයි. පාරභෞතික විද්‍යාවේ විවිධ න්‍යායන් තුලනය කරයි. තේරුම් ගැනීමට අපහසු මතවාද සහ පාරභෞතික සංකල්ප සාරාංශ කර පැහැදිලි කරයි. ආගමික විවිධත්වයන්හි සමවිසමතා හඳුනාගෙන අගය කරයි.</p>
පාඨමාලා අන්තර්ගතය	<p>පාරභෞතික විද්‍යාව හා එහි නිර්වචන හැඳින්වීම, පාරභෞතික ප්‍රස්තුත හා ලෝකයේ ස්වභාවය පිළිබඳ පාරභෞතික විග්‍රහය, ලෝකයේ ස්වභාවය සම්බන්ධයෙන් වූ බුද්ධකාලීන විග්‍රහයන්, මහාබ්‍රහ්ම, මහාපුරුෂ , මූලහේතු , විශ්වාත්ම, ජගදාත්ම, ශිව හා විෂ්ණු සංකල්ප, වෙනත් ආගමික සම්ප්‍රදායයන්හි දැක්වෙන පාරභෞතික ප්‍රස්තුත ආදිය. දස අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න හා ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, ඊශ්වරවාදය සහ ඒ පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය,</p> <p>විවිධ දේවසංකල්ප හා සර්වබලධාරී දෙවියන් වහන්සේ හා ආත්මය සම්බන්ධයෙන් වූ බෞද්ධ විග්‍රහය, කර්මය හා කර්ම ඵලය, පුනරුත්පත්තිය</p>

	හා පුනර්භවය, විමුක්තිය සහ නිර්වාණාවබෝධය, සදාකාලිකත්වය සහ අනිත්‍යතාව ආදිය පිළිබඳ වූ බෞද්ධ විග්‍රහයන්.
ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය	දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවැරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.
අගයීමේ ක්‍රමය	අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.
නිර්දේශිත කියවීම්	<ul style="list-style-type: none"> • Dharmasiri, G., (1974), Buddhist Critique of the Christian Concept of God, Colombo. • Joshi, L.N., (1970), Buddhism and Hinduism, Kandy • චීරරත්න, ඩබ්ලිව්. ජී., (1970), බෞද්ධ දේව සංකල්පය, බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන, මහනුවර. • ග්ලෙසෙනස්, හෙල්මන් වොන්, (1963), බුදුසමය හා ක්‍රිස්තියානි, බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන, මහනුවර. • ධර්මසිරි, ගුණපාල, (1970), දාර්ශනික ප්‍රශ්න, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ • රාහුල හිමි, වල්පොල, (1995). බුදුන් වදාළ ධර්මය, බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය, නැදිමාල. • විජේරත්න, ආනන්ද, (2003), භාරතීය ආත්මවාද, කොළඹ

පාඨමාලා කේතය	BUPH 38224
වර්ගය	හර
මාතෘකාව	බෞද්ධ ඥානමීමාංශාව, තර්ක ශාස්ත්‍රය සහ බටහිර චින්තනය
ඉගෙනුම් ඵල	මෙම පාඨමාලාව සම්පූර්ණ කිරීමෙන් විද්‍යාර්ථියා, මිනිස් දැනුමට පාදකවන මූලාශ්‍රය හඳුනාගනී. විශ්වාසය සහ සත්‍යය අතර වෙනස පෙන්වා දෙයි. උත්සාහයෙන් ලබා ගන්නා දැනුම සාමාන්‍ය දැනුමට වඩා වැඩි බව පෙන්වා දෙයි. මානව දැනුමේ ගුණාත්මක හරය සාකච්ඡා කරයි. බෞද්ධ ඥානමීමංසාවේ සහ තර්කශාස්ත්‍රයේ මූලික කරුණු හඳුනාගනී. බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල තාර්කික නියමයන් නිර්වචනය කරයි. බෞද්ධ චින්තනයේ පසුකාලීන වර්ධනය විමසා බලයි.

	<p>අධිකාරියත්වය සහ විමර්ශනය කෙරෙහි දැක්වෙන බෞද්ධ ආකල්පය අගය කරයි. බටහිර දර්ශනයේ මූලික ඉගැන්වීම් පරීක්ෂා කරයි. අනුභූතිවාදී හා බුද්ධිවාදී ඥාණ මාර්ග සංසන්දනය කරයි. බෞද්ධ ඉගැන්වීම්වල ඇති බුද්ධිවාදී සහ අනුභූතිවාදී ප්‍රවණතා හඳුනාගනී. ඓතිහාසික හා පාරලෝකික සාර්ථකත්වය සඳහා අනුගමනය කළයුතු වඩාත් තර්කානුකූල හා ප්‍රායෝගික ප්‍රතිපදා මාර්ගය බෞද්ධ ඉගැන්වීම් තුළ අන්තර්ගත වන බව හඳුනාගනී. බටහිර ඉගැන්වීම් හා තුලනය කරමින් බුදුදහමේ ප්‍රායෝගික මානුෂීය ප්‍රවණතා හඳුනාගනී. මනෝවිග්‍රහය සහ එහි සදාචාරාත්මක වැදගත්කම පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇගයීමට ලක්කරයි. බුදුදහමෙහි දැක්වෙන ඥාන මාර්ග ප්‍රතිත්‍යාසමුත්පාදය මත පදනම් වී ඇති බව පෙන්වාදියි.</p>
<p>පාඨමාලා අන්තර්ගතය</p>	<p>“අනුමාන” යන යෙදුමෙහි අර්ථය, බෞද්ධ තර්කශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ තුළ එය නිර්වචනය වී ඇති ආකාරය, ත්‍රිරූපලිංගය, හෙත්වාභාස, ස්වාර්ථානුමනය, පරාර්ථානුමානය, චතුෂ්කෝටික තර්ක න්‍යාය හා එහි පසුකාලීන වර්ධනය. අධිකාරිය සහ තර්කය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, සංජානනය සහ අතීන්ද්‍රීය ප්‍රත්‍යක්ෂය, අනුභූතිවාදී ප්‍රවණතා, ද්විසත්‍ය න්‍යාය සහ එහි ඥානමීමාංසාත්මක පදනම, භාෂාව, සත්‍යය සහ අර්ථය, දැනුම සහ එහි සීමාවන්, අව්‍යාකෘත ප්‍රශ්න.සර්වබලධාරී දේව සංකල්පය, දෙවියන් සහ ආත්මය පිළිබඳ බෞද්ධ විචාරය, අනුභූතිවාදය සහ ඉන්ද්‍රීය ප්‍රත්‍යක්ෂය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය, බුද්ධිවාදය හා බෞද්ධ ඥානමීමාංසාව, ඵලවාදය හා බෞද්ධ කර්ම සංකල්පය: මනෝ විශ්ලේෂණය සහ මනස පිළිබඳ බෞද්ධ විශ්ලේෂණය, ආචාර ධර්ම සහ බෞද්ධ මාර්ගය, අතීන්ද්‍රීය ප්‍රත්‍යක්ෂය සහ බෞද්ධ අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය, සෞන්දර්යය සහ ධාර්මික රසාස්වාදය පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය.</p>
<p>ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය</p>	<p>දේශන, මාර්ගගත දේශන, එල්.එම්.එස්. (LMS), සාකච්ඡා, ඉදිරිපත් කිරීම්, නිබන්ධන සහ පැවැරුම් යනාදී විෂය ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේද ප්‍රයෝජනයට ගනියි.</p>
<p>ඇගයීමේ ක්‍රමය</p>	<p>අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 100% හෝ අධ්‍යයන වර්ෂය අවසානයේ දී ලිඛිත පරීක්ෂණය සඳහා ලකුණු 80% ක් සහ පැවැරුම් සඳහා ලකුණු 20% ක් හිමිවේ.</p>
<p>නිර්දේශිත කියවීම්</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stcherbatsky, F., (1962), Buddhist Logic I and II, New York. • Jayatilleka, K.N., (1963), Early Buddhist Theory of Knowledge, London • ගුණරත්න, ආර්. ඩී., (1983), නවීන තර්ක ශාස්ත්‍රය හා භාරතීය තර්ක ශාස්ත්‍රය, කොළඹ • සුමනසාර හිමි, කරහම්පිටියගොඩ, (1953), න්‍යාය බිත්දු, සුමනසාර ව්‍යාඛ්‍යා, ගොඩගේ. • බේමානන්ද හිමි, හැගොඩ, (1992), ඓතිහාසික න්‍යාය, තරංජි ප්‍රින්ටර්ස්. මහරගම.

	<ul style="list-style-type: none"> • සිල්වා, පද්මසිරි, (1963), දාර්ශනික ගැටලු, විද්‍යාලංකාර මුද්‍රණාලය, කැලණිය. • ධර්මසිරි, ගුණපාල, (1970), දාර්ශනික ප්‍රශ්න, අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව, කොළඹ
--	---